

Różnorodność gatunkowa parku dendrologicznego „Studencki Ekopark” w Drohobyczu (Ukraina)

dr inż. Taras Skrobach

Katedra Nauk Medyczno-Biologicznych, Geografii i Ekologii, Wydział Zdrowia Człowieka i Nauk Przyrodniczych, Drohobycki Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. Iwana Franki, ul. Stryjska, 3, 82-100, Drohobycz, obwód Lwowski (Ukraina)

**FILIA
W TOMASZOWIE
MAZOWIECKIM**
Uniwersytet Łódzki

dr Heorhiy Hrynyk, prof UŁ

Katedra Nauk Leśnych, Filia UŁ w Tomaszowie Mazowieckim, Uniwersytet Łódzki, ul. Konstytucji 3 Maja 65/67, 97-200 Tomaszów Mazowiecki (Polska)

dr Radosław Gawryś

Zakład Ekologii Lasu, Instytut Badawczy Leśnictwa, ul. Braci Leśnej nr 3, Sękocin Stary, 05-090 Raszyn (Polska)

dr inż. Olena Hrynyk

Zakład Ekologii Lasu, Instytut Badawczy Leśnictwa, ul. Braci Leśnej nr 3, Sękocin Stary, 05-090 Raszyn (Polska)

Różnorodność gatunkowa parku dendrologicznego „Studencki Ekopark” w Drohobyczu (Ukraina)

Taras Skrobach, Heorhiy Hrynyk, Radosław Gawryś, dr Olena Hrynyk

Wprowadzenie. W przeszłości park, sąsiadująca z budynkiem willi Rajmunda Jarosza, burmistrza i prezydenta Drohobycza, właściciela uzdrowiska Truskawiec, był jego integralną częścią. Obecnie budynek ten jest zabytkiem architektury o znaczeniu lokalnym. Od 2019 roku istniejący park reprezentowało 14 gatunków dendroflory. Szczególną wartość mają ponad 100-letnie wiązy, lipy i graby, które osiągają pierśnicę około 90 cm i stanowiły podstawę tego parku. Kolekcja drzew i krzewów jest stale uzupełniana o gatunki roślin rodzimych i obcych, dzięki staraniom pracowników i studentów WZCNP DPUP. Na dzień dzisiejszy różnorodność gatunkowa utworzonego arboretum to ponad 90 gatunków drzew i krzewów należących do dwóch nadklas; czterech klas; 24 rzędów, 30 rodzin i 61 rodzajów.

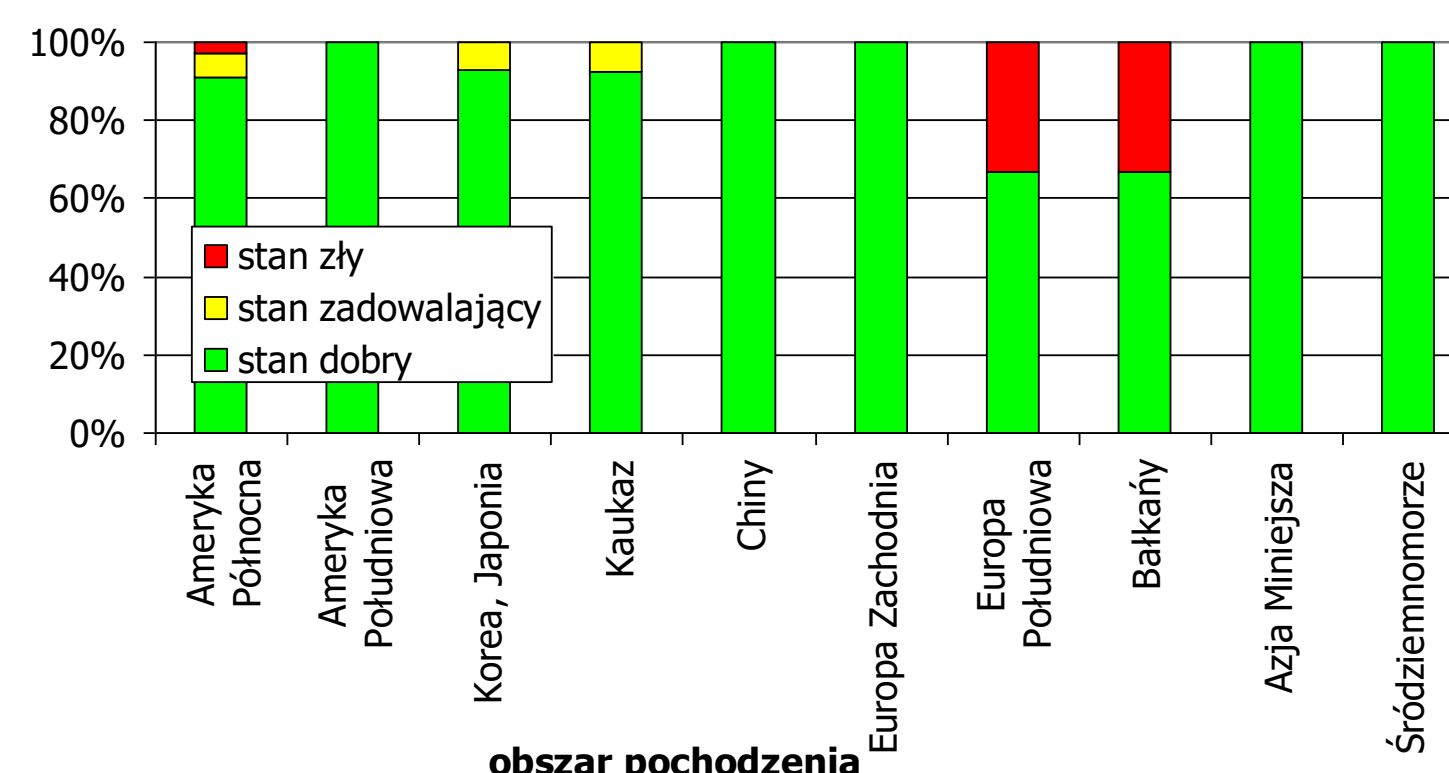
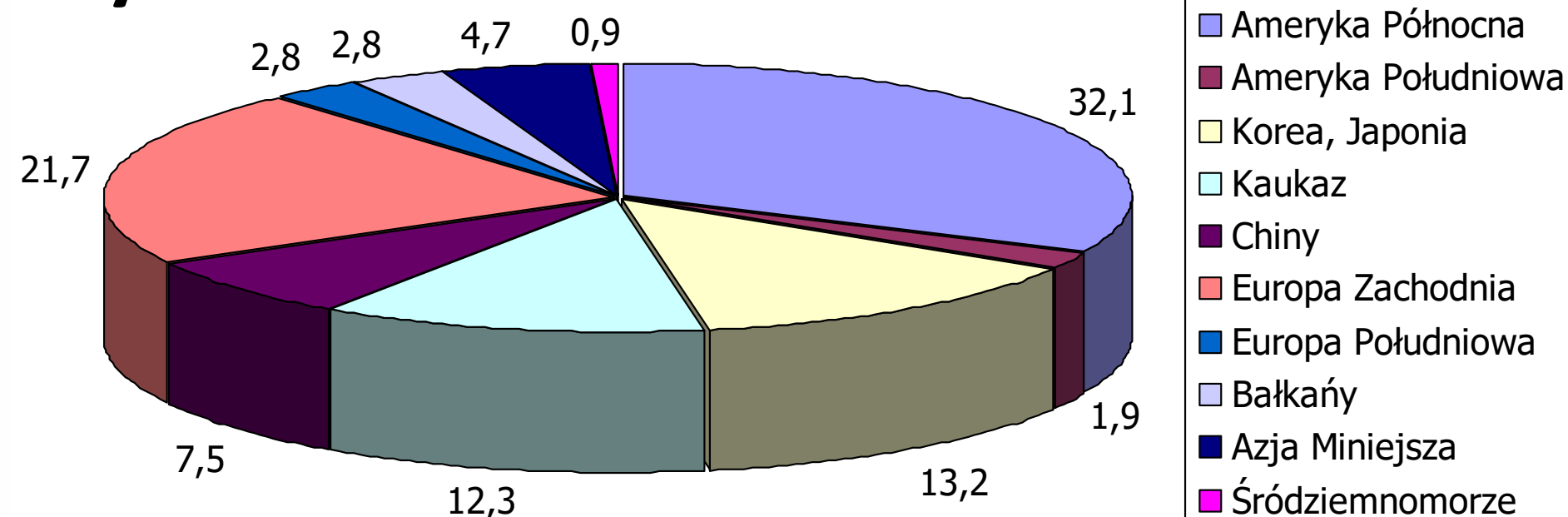
Celem badań jest inwentaryzacja drzew na terenie arboretum „Studencki Ekopark”, ocena ich różnorodności (zwłaszcza pochodzenia gatunku) i określenie ich stanu fitosanitarnego.

Obiektem badań są taksony roślin drzewiastych arboretum „Studencki Ekopark”. **Przedmiotem badań** jest opracowanie składu i stanu drzew w arboretum, określenie cenności drzewostanów w celu opracowania działań związanych z waloryzacją drzewostanu.

Metodyka badań. Inwentaryzację terenów zielonych i ocenę ich stanu jakościowego przeprowadzono w okresie wiosennym, zgodnie z obowiązującą Instrukcją inwentaryzacji terenów zielonych na obszarach zaludnionych Ukrainy [4]. Na podstawie wyznacznika ustalono gatunki roślin drzewiastych i krzewiastych [2]. Do analizy krajobrazów wykorzystano klasyfikację krajobrazów ogrodowo-parkowych autorstwa I. V. Kravtsovej [3]. Stan fitosanitarny gatunków roślin drzewiastych i krzewiastych oceniano na podstawie zewnętrznych cech morfologicznych. Do diagnozowania stanu życiowego drzewostanu należy posłużyć się skalą kategorii stanu życiowego V. A. Aleksiejewa [1]. Zastosowaliśmy uproszczoną technikę oceny, dzieląc drzewa na trzy kategorie stanu, zgodnie z wymogami Instrukcji [4]: „dobry”, „zadowolający” lub „zły”. Skład taksonomiczny analizowano według POWO [6] i wyznacznika [7]. Inwentaryzację drzewostanu przeprowadzono zgodnie z Zaleceniami metodycznymi dotyczącymi inwentaryzacji, taksacji i monitorowania nasadzeń wieloletnich w parkach historycznych Ukrainy [5]. Rozpoznanie chorób przeprowadzono na podstawie zewnętrznych objawów makroskopowych. Kontrolę drzew pod kątem obecności szkodników przeprowadzono zgodnie z zaleceniami metodycznymi [3].

Wyniki

Wnioski

Nowo powstałe arboretum oprócz funkcji estetycznych, historycznych, kulturowych i przyrodniczych pełni także funkcje poznawcze, edukacyjne i badawcze. Znaczna różnorodność gatunkowa umożliwia badania przebiegu adaptacji, wzrostu i rozwoju zarówno gatunków introdukowanych, jak i odmian ozdobnych gatunków rodzimych. Stan sanitarny większości drzew jest dobry. Szczególnie trzeba wyróżnić drzewa takich gatunków jak: *Corylus colurna* L., *Salix matsudana* Koidz., *Larix decidua* Mill., *Weigela florida* (Bge.) A. DC., *Pinus sylvestris* L., które wyróżniają się intensywnym wzrostem. *Cerasus serrulata* G. Don rośnie dobrze, ale ze względu na zacienienie nie wyróżnia się obfitym kwitnieniem. *Sequoiadendron giganteum* (Lindl.) J. Buchholz dobrze przetrzymał zimę 2023 roku, mimo że jest to drzewo dość ciepłolubne, i dał około 70 cm przyrostu w wysokość. Drzewa *Liriodendron tulipifera* L. nie charakteryzują się dobrą udatnością, ale po mocnym przycięciu wysuszonych pędów zaobserwowano dobrą regenerację. Jesienią 2023 roku krzewy *Buxus sempervirens* L. zostały porażone przez *Cydalima perspectalis*, podobnie jak wiele roślin tego gatunku na terenie miasta Drohobycz, co doprowadziło do całkowitego zamierania krzewów (słabo rosną nawet po mocnym przycięciu).

Literatura

- Alekseev, V. A. (1989). Diagnostika zhiznennogo sostoianii derevev i derevostoi. Lesovedenie, 4, 51–56. [In Russian].
- Dobrochaeva, D. N., Kotov, M. I., Prokudin, Iu. N., et al. (1999). Opredelitel vysshikh rastenii Ukrainy. Kiev: Fitosotciotcentr, 548 p. [In Russian].
- Kravtsova, I. V. (2012). Klasyfikatsiia sadovo-parkovykh landshaftiv. Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho, 24, 5–12. [In Ukrainian].
- Nakaz N 226 vid 24.12.2001. (2001). Pro zatverdzhennia Instruktсии z inventaryzatsii zelenykh nasadzen u naselennykh punktakh Ukrainy. Retrieved from; <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0182-02>. [In Ukrainian].
- Kosenko I. S., Hrabovyi V. M. & Muzyka H. I. (2014). Methodological recommendations for inventory, taxation and monitoring of perennial plantations in historical parks of Ukraine. Uman: "Vizavi", 64 s. [In Ukrainian].
- Plants of the World Online / Kew Science. (2024) <https://powo.science.kew.org/>
- Zayachuk, V. Ya. (2008). Dendrology. Lviv: Apriori, 656 s. [In Ukrainian].

Katowice, 25 października 2024